

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoP/2/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3717208567
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3717208567.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudcov JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Radoslava Svitanu, PhD., vo veci starostlivosti súdu o mal. H. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpenú T. práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, dieťa otca N. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXX/X-X, Q. M. a matky O. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XXXX/XXX, Q. M., o návrhu otca na zvýšenie výživného, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 6. novembra 2017, č. k. 14P/12/2017-16, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o výživnom m e n í tak, že zvyšuje vyživovaciu povinnosť matky na maloletú H. zo sumy 30,- eur na sumu 70,- eur mesačne s účinnosťou od 01.11.2017 s tým, že matka je povinná platiť výživné vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám otca maloletej. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 29.02.2016, č. k. 6P/7/2016-25 v časti úpravy výživného.

Vo výroku o zročnom výživnom rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom určil matke povinnosť prispievať na výživu mal. H. výživným zvýšeným z 30,- eur mesačne na 90,- eur mesačne, vždy k 25. dňu v mesiaci, vopred k rukám otca a vo zvyšku návrh zamietol. Súčasne rozhodol, že zameškané výživné za obdobie od 01.11.2017 do 30.11.2017 na mal. H. vo výške 60,- eur je matka povinná zaplatiť do rúk otca do 30 dní od právoplatnosti rozsudku a že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Rozhodnutie zdôvodnil tým, že otec maloletej sa podaným návrhom domáhal, aby súd od 01.11.2017 zvýšil výživné zo strany matky na 100,- eur. Matka so zvýšením výživného nesúhlasila a žiadala, aby súd návrh zamietol. Súd mal preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 6P/7/2016 zo dňa 29.02.2016 bola mal. H. zverená do osobnej starostlivosti otca a bolo určené výživného zo strany matky na 30,- eur mesačne. V čase vyhlásenia tohto rozsudku matka maloletej žila v trojizbovom byte s druhom a deťmi X. (v tom čase 20-ročným), mal. U. (ktorý mal v tom čase 12 rokov) a mal. Z. (ktorý mal v tom čase 14 rokov). Na syna X. poberala sirotsky dôchodok 100,- eur mesačne. Pracovala ako robotníčka v spoločnosti KOVAL SYSTEMS a.s. s príjmom 377,- eur netto mesačne. Spolu s druhom platila nájomné 150,- eur mesačne spolu s inkasom. Dlhy nemala. Otec maloletej žil v dva a pol izbovom byte s družkou, poberal invalidný dôchodok 184,- eur mesačne, okrem toho vykonával živnosť ako kamenár a stolár s príjmom cca 800,- eur mesačne. Okrem vyživovacej povinnosti k mal. H. inú vyživovaciu povinnosť nemal. Vlastnil staré auto a splácal úver na byt po 140,- eur mesačne. V súčasnosti matka žije v spoločnej domácnosti s druhom a deťmi X., mal. U. a mal. Z., pričom vyživovaciu povinnosť má už len voči maloletej H., mal. U. a mal. Z.. V období od decembra 2016 do septembra 2017 matka zarobila 6 513,97 eur netto. Súd prvej inštancie konštatoval, že od poslednej úpravy výživného došlo k podstatnej zmene pomerov na

strane mal. H., ktorá je o 1 rok a 8 mesiacov staršia, a tak sa náklady na jej výživu zvýšili. Pomery sa však podstatne zmenili aj na strane matky. Kým v čase vydania rozsudku č. k. 6P/7/2016-25 bol jej príjem 377,- eur mesačne netto, v súčasnosti je príjem matky 651,39 eur mesačne netto. Matke tiež ubudla vyživovacia povinnosť na syna X., ktorý po vyhlásení rozsudku č. k. 6P/7/2016-25 ukončil štúdium na strednej škole, pričom zatiaľ nepokračuje vo vysokoškolskom štúdiu. Na strane otca maloletej H. došlo k určitému poklesu príjmov (z 984,- eur na 651,66 eur), a teda je potrebné, aby práve matka vo zvýšenej miere prispievala na výživu maloletej. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že je v možnostiach matky platiť výživné vo výške 90,- eur mesačne. Právne súd prvej inštancie zdôvodnil rozhodnutie ustanoveniami § 62 ods. 1, ods. 2, § 75 ods. 1 a § 78 ods. 1 Zákona o rodine.

2. Proti uvedenému rozhodnutiu podala odvolanie matka maloletej H.. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že návrh zamietne, alebo aby rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnila tým, že súd nezistil skutočný stav vecí, dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. Súd prvej inštancie uviedol, že od poslednej úpravy výživného došlo k podstatnej zmene pomerov na strane mal. H., ktorá je o 1 rok a 8 mesiacov staršia, a tak sa náklady na jej výživu zvýšili - ide len o všeobecné tvrdenie, súd nevysvetlil, v čom má spočívať trojnásobné zvýšenie nákladov na výživu dieťaťa za obdobie 20 mesiacov a akú podstatnú zmenu pomerov to má predstavovať. Podľa matky je takéto zvýšenie neprimerané, súd sa ani nezaoberal tým, aké sú skutočné náklady na výživu mal. H.. Súd neskúmal, aké sú odôvodnené potreby mal. H., ako sa mali tieto odôvodnené potreby zvýšiť, nijako sa nevysporiadal s námietkou matky, že jednorazové výdavky spojené so začiatkom školského roka nemôžu byť použité na určenie nevyhnutných výdavkov maloletej. Matka tiež namietala konštatovanie súdu, že príjem otca sa znížil, ktoré nebolo nijako podložené, vychádza iba z tvrdenia otca, ktoré matka spochybňuje. Nie je nijako preukázané, že otec má príjem z brigády iba počas 7 mesiacov v roku. Matka uviedla, že jej nevyhnutné výdavky, ktoré musí vynaložiť, predstavujú cca 600,- eur mesačne. Podľa nej neboli dané predpoklady pre zmenu rozsudku o výživnom, pretože nedošlo k zmene pomerov, ktorá by takúto zmenu odôvodňovala. Jej reálne možnosti sú obmedzené, preto musia byť takto posudzované aj odôvodnené potreby dieťaťa.

3. Otec maloletej H. ani jej opatrovník sa k odvolaniu matky nevyjadrili.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 65 a § 66 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné zmeniť s poukazom na § 388 CSP a § 62 až 66 CMP.

5. Priznané výživné možno v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine zmeniť v prípade, ak sa menia pomery. Citované ustanovenie § 78 Zákona o rodine vychádza z predpokladu, že výživné sa vždy určuje podľa stavu, ktorý existuje v čase, keď súd rozhoduje o výživnom. Plynutím času však môže nastať zmena pomerov ako na strane dieťaťa, a to v dôsledku pribúdajúceho veku, nárastom jeho odôvodnených potrieb, tak aj na strane rodičov, a to zvýšením alebo znížením príjmu, prípadne pribudnutím alebo zaniknutím ďalších vyživovacích povinností.

6. Súd prvej inštancie v súlade s citovaným ustanovením zameral svoje dokazovanie na preukázanie toho, či na strane detí a ich rodičov došlo k zmene pomerov, ktorá je dôvodom na zvýšenie výživného. V danom prípade bola posledná úprava výživného vykonaná rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 6P/7/2016 zo dňa 29.2.2016. V tom čase už maloletá navštevovala základnú školu a navštevuje ju aj v súčasnosti. Je potrebné prisvedčiť odvolateľke, že z listinných dôkazov, z vyjadrení účastníkov konania a ani z ostatného obsahu spisu nevyplýva, že by v priebehu necelých dvoch rokov od posledného rozhodovania o výživnom došlo na strane maloletej k podstatnej zmene pomerov. Dieťa má bežné potreby, starostlivosť oň nevyžaduje žiadne mimoriadne výdavky nad rámec nákladov zodpovedajúcich jeho veku, pričom zvýšenie veku o dva roky môže vyžadovať mierne vyššie výdavky, nejde však o podstatnú zmenu. Na druhej strane však odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že aj keď v konaní pred súdom prvej inštancie neboli podrobne skúmané skutočné výdavky na maloletú, je nepochybné, že len na zabezpečenie základných potrieb primerane jej veku (bývanie, strava, oblečenie, školské pomôcky) je potrebné vynaložiť viac než 140 eur mesačne (čo je dvojnásobok výšky výživného určenej odvolacím súdom), pričom na strane otca maloletej je potrebné zohľadniť aj jeho osobnú starostlivosť o dieťa. Preto odvolací súd pri takto nízkej výške výživného nepovažuje za potrebné podrobne skúmať skutočné potreby a primerané výdavky dieťaťa.

7. Rovnako je potrebné dať za pravdu odvolateľke, že v konaní pred súdom prvej inštancie nebolo preukázané, že príjem otca sa oproti stavu v čase posledného rozhodovania znížil. Pokiaľ otec tvrdil (na rozdiel od stavu v čase predchádzajúceho rozhodovania), že má príjem z brigády iba počas siedmich mesiacov v roku, toto tvrdenie súd prvej inštancie nepreskúmal a ani nezisťoval, či by otec potenciálne mohol zvýšiť svoje príjmy inými brigádami v čase, keď ako kamenár nemá zákazky (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine).

8. Je však nesporné, že k podstatnej zmene od posledného rozhodovania došlo u matky maloletej - kým v tom čase mala príjem do 400,- eur mesačne netto a mala okrem mal. H. ďalšie tri vyživovacie povinnosti, v súčasnosti je jej príjem 650,- eur mesačne netto a jedna vyživovacia povinnosť jej ubudla. Táto skutočnosť sama o sebe (aj bez podstatnej zmeny pomerov na strane maloletej a otca) dáva priestor na výrazné zvýšenie výživného. Pokiaľ matka v odvolaní uviedla, že jej nevyhnutné výdavky predstavujú 600,- eur mesačne, toto tvrdenie nijako nepreukázala. V konaní o výživnom na maloleté deti v zásade nemožno prihliadať na splátky úverov a pôžičiek, ani na exekučné zrážky (s výnimkou zrážok na výživné).

9. Odvolací súd pri určení výšky výživného zohľadnil, že ďalšie dve deti, voči ktorým má matka mal. H. vyživovaciu povinnosť, sú vo vyššom veku než mal. H., pre tieto deti je teda potrebné rátať s vyššími výdavkami než na mal. H.. Príjem matky 650,- eur pri výdavkoch na bývanie 100,- eur (pričom žije v spoločnej domácnosti s druhom, ktorý sa takisto podieľa na výdavkoch na bývanie) a nákladoch na oboch starších synov 150 eur (pričom na výživnom na týchto synov sa musí podieľať aj ich otec) dáva podľa odvolacieho súdu dostatočný priestor na výživné na mal. H. vo výške 70,- eur mesačne. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

10. Vzhľadom k tomu, že nie je zrejmé, v akej výške platila matka výživné od vyhlásenia rozhodnutia súdu prvej inštancie do vyhlásenia rozhodnutia odvolacieho súdu, je potrebné nanovo ustáliť výšku nedoplatku na zročnom výživnom. Na zistenie správnej výšky nedoplatku je potrebné vykonať ďalšie dokazovanie, ktoré presahuje možnosti dokazovania na odvolacom súde. Preto odvolací súd v tejto časti rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súd prvej inštancie musí zistiť, v akej výške matka skutočne platila výživné, následne určí výšku dlhu na zročnom výživnom a určí aj spôsob jeho zaplatenia, resp. vysloví, že nedoplatok na zročnom výživnom nevznikol.

11. Keďže týmto rozhodnutím sa konanie nekončí a je potrebné ďalšie rozhodnutie súdu prvej inštancie (o nedoplatku na zročnom výživnom), odvolací súd nerozhodoval o trovách konania. O trovách konania, vrátane trov odvolacieho konania, rozhodne súd prvej inštancie (§ 396 ods. 3 CSP), pokiaľ niektorý z účastníkov podá návrh na rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania (§ 57 CMP).

12. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza (§ 76 CMP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloleťmu možno vykonať cestou exekúcie podľa Exekučného poriadku, a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, prikázaním pohľadávky z účtu v banke, prikázaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu. Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleťého, styk s maloleťým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloleťmu možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, a to odňatím maloleťého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloleťým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloleťého prevziať.